

Nuorison työllisyyteen on pystyttävä panostamaan myös niukkoina aikoina

Hannu Takkula

Joka viides eurooppalainen nuori on tällä hetkellä vailla työtä. Tutkimusten mukaan juuri eurooppalaiset nuoret ovat kärsineet talouskriisin aiheuttamasta työttömyydestä kaikkein eniten. Tästä johtuen ja tämän asian korjaamiseksi tarvitsemme Euroopan tasolla niin kuin kaikissa EU:n jäsenvaltioissakin vastuullista, tulevaisuuteen tähtäävää päätöksentekoa.

Itämeren alueen valtioissa nuorisotyöttömyysaste vuonna 2012 vaihteli 15 prosentista lähes 40 prosenttiin. Esimerkiksi Suomessa nuorisotyöttömyysaste oli 19 %, Ruotsissa 24,8 %, Virossa 25 % ja Liettuassa huimat 34 %. EU:ssa nuorisotyöttömyys oli keskimäärin 23,7 % marraskuussa 2012, ja se ylitti 15 % kaikissa jäsenmaissa paitsi Saksassa, Itävallassa, Hollannissa ja Tanskassa. Nuorten työttömyys ylitti 30 % Portugalissa, Italiassa, Slovakiassa ja Latviassa, ja Kreikassa ja Espanjassa työttömiä nuoria oli yli 50 %. Luvut ovat hälyttävän suuria, ja kaikki me tiedämme, ettei Euroopalla ole varaa menettää yhtään nuorta syrjäytymiskehityksen uhriksi. Tässä tilanteessa voisi lainata Putous-hahmo Harjakaista ja kysyä hänen tavallaan: "Kuka vastaa?!"

Euroopan unionista kantautuvia uutisia ovat hallinneet erityisesti talous- ja rahamaailman tulevaisuus ja niihin liittyvät ongelmat. Seitsemän vuoden budjettikehitys tulee olemaan yhteensä noin 1000 miljardia euroa. Suomella oli kaksi tärkeää neuvottelukärkeä: maaseudun kehittäminen ja ylipäätään maatalouteen liittyvien varojen säilyttäminen nykytasolla, sekä alue- ja rakennepolitiikassa Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asuttujen alueiden erityisrahoituksen turvaaminen. Nämä tavoitteet ovat toki hyviä ja kannatettavia, mutta olen ihmetellyt, miksi mikään EU-maa ei pidä ääntä niistä EU-budjetin kohdista, jotka liittyvät EU:n kilpailukykyyn, kasvuun ja työpaikkojen lisäämiseen? Miksi nämä asiat eivät olleet Suomen neuvottelukärkien joukossa, vaikka ne ovat juuri niitä tekijöitä, jotka palauttavat Suomen 1990-luvun lamasta oikeille raiteille? Olemassa olevien rakenteiden pönkittämisen lisäksi tarvitsemme myös tulevaisuuteen tähtääviä investointeja.

Sijoitukset nuorisoon ja sen koulutukseen ovat edistyksellistä politiikkaa, jolla luodaan kestävä kasvua, ja niistä olisikin mielestäni pitänyt tehdä budjettineuvotteluiden kolmas kärki.

Myös palkansaajajärjestöt ovat ottaneet kantaa nuorisotyöttömyyteen. SAK:n, STTK:n ja Akavan mielestä EU:n rahoituskehityksissä olisi panostettava nuoriin ja osaamiseen. Nämä järjestöt olivat pettyneitä siihen, että unionin budjetin rakenteita ei juurikaan saatu uusittua. Komission esitys rakentui

osaltaan sille, että koulutukseen ja innovaatioihin panostetaan huomattavasti ja näin luodaan työllisyyttä. Eurooppa-neuvosto, Suomi mukaan lukien, kuitenkin leikkasi merkittävästi juuri näiden alojen menoista, ja niiden osuus EU:n budjetista säilyi edelleen alhaisena. Onneksi leikkauksien jälkeenkin nuorten työttömyyden korjaamiseen jäi tulevilla seitsenvuotiskaudella käytettäväksi sentään kuusi miljardia euroa, joka on juuri nyt enemmän kuin tarpeen.

Työttömyyttä nuorten keskuudessa on pyritty ehkäisemään erilaisin keinoin. Esimerkiksi nuorisotakuu, jota koskevan ehdotuksen komissio hyväksyi tänä vuonna, on ollut erittäin arvokas saavutus. Päätöslauselman mukaan nuorisotakuujärjestelmällä varmistetaan, että kaikki alle 25-vuotiaat nuoret EU-kansalaiset ja alle 30-vuotiaat vastavalmistuneet saavat neljän kuukauden kuluessa tasokkaan työ-, koulutus- tai harjoittelupaikkatarjouksen, jos joutuvat työttömiksi.

Suomen nuorisotakuu on eurooppalaisessa vertailussa ehkä kaikkein tehokkain, ja se onkin saanut muilta jäsenmailta ja asiantuntijoilta positiivista palautetta. Se toimii myös eräänlaisena suunnan näyttäjänä muille jäsenvaltioille.

Suomessa nuorisotakuu tarjoaa alle 25-vuotiaille sekä alle 30-vuotiaille vastavalmistuneille koulutus-, työkokeilu-, työpaja- tai työpaikan kolmen kuukauden sisällä työttömäksi ilmoittautumisesta. Nuorisotakuuseen kuuluu myös koulutustakuu, joka takaa jokaiselle juuri peruskoulunsa päättäneelle koulutuspaikan.

Hyvä koulutus onkin avainasemassa, kun haluamme turvata uusille sukupolville mahdollisuuden ottaa paikkansa yhteiskunnassa aktiivisina ja vastuullisina kansalaisina. Euroopan komission esitys uuden koulutusohjelman rahoitukseksi vastaa kuitenkin vain noin kahta prosenttia EU:n kokonaisbudjetista. Tämä on varsin pieni osa kokonaisuudesta, mutta silti merkittävä. Sijoitukset koulutukseen ovat edistyksellistä politiikkaa, jolla luodaan pohjaa kestäväälle kasvulle. Nuoriso on tulevaisuutemme turva. Meidän on panostettava nuoriin ja luotava heille sama mahdollisuus, jonka me olemme jo saaneet edeltävältä sukupolvelta.

Mikäli tämä pulloposti rantautuu jollekin avajalleen vasta parin vuoden kuluttua, toivon, että sekä Euroopan unioni että kansalliset päätöksentekaelimet ovat pystyneet luomaan politiikalleen uudet, kauaskantoiset suuntaviivat. Toivon myös, että päättäjät ovat kyenneet ymmärtämään sen, että pitämällä lyhytnäköisesti silmällä vain seuraavia vaaleja ja lehdistön lööppejä ei saavuteta pitkälle kantavia vaikutuksia, eikä myöskään saada aikaan muutosta suurissa ongelmakysymyksissä.

Hannu Takkula
Euroopan parlamentin jäsen (MEP)
Euroopan parlamentin

Aikaisemmin sarjassa ilmestyneitä kolumneja

Nro.		Kirjoittaja
6/2013	7.2.2013	Itämeren alueen ruokayhteistyön mahdollisuudet Johanna Mäkelä, professori, Helsingin yliopisto
1/2013	3.1.2013	Itämeren alueen jäsenvaltiot ja eurokriisi Olli Rehn, varapuheenjohtaja, Euroopan komissio
47/2012	20.12.2012	Ryöstöretkien ja kaupankäynnin meri - Itämeren kansojen seikkailut esihistoriallisella ajalla Jarl-Thure Eriksson, kansleri, Åbo Akademi
42/2012	16.11.2012	Pullopostia - Meri yhdistää Suomea ja Viroa Aleksi Härkönen, suurlähettiläs, Suomen suurlähetystö, Tallinna
37/2012	12.10.2012	Venäjän WTO-jäsenyyden alkumetrit Heli Simola, ekonomisti, Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimuslaitos
34/2012	21.9.2012	Cleantechista ratkaisu Itämerelle ja Suomen talouskasvulle Jyri Häkämies, elinkeinoministeri, Työ- ja elinkeinoministeriö
30/2012	24.8.2012	Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteistyötä laajalla rintamalla Erkki Tuomioja, ulkoasiainministeri, ulkoasiainministeriö
11/2012	9.3.2012	Itämeri on kirkkojen meri Kari Mäkinen, arkkipiispa, Suomen evankelis-luterilainen kirkko
7/2012	10.2.2012	Itämeren kohtalo ratkaistaan puhdistamoilla eikä juhlapuheissa Juha Nurminen, puheenjohtaja, John Nurmisen Säätiö
1/2012	6.1.2012	Työnjaolla tehokkuutta Itämeren alueen yhteistyöhön Thomas Götz, Saksan Suomen suurlähettiläs
16/2011	11.11.2011	Nya regler för emission inom Östersjöområdet Christian Ramberg, toimitusjohtaja, Turun Satama
1/2011	5.8.2011	Turun kaupunki ja EU:n Itämeristrategia Aleksi Randell, Turun kaupunginjohtaja, Centrum Balticum -säätiön pj.